

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.1.2014
COM(2013) 941 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING, DER KAN MUNDE UD I TERRORISME
OG VOLDELIG EKSTREMISME**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE
ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING, DER KAN MUNDE UD I TERRORISME OG VOLDELIG
EKSTREMISME**

Styrkelse af EU's indsats

1. INDLEDNING

1.1 Tendenser og udfordringer

Efter den seneste opdatering af EU's strategi for bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering i 2008 har tendenserne, midlerne og mønstrene for radikaliserings udviklet og udvidet sig.

For det første udspringer terrorismen i Europa nu af flere forskellige ideologier, således som det fremgår af Europols TE-SAT-rapport 2009. Disse ideologier omfatter nationalistiske og separatistiske ideologier, ideologier inspireret af *Al-Qaida* og voldelige venstreorienterede, anarkistiske, og højreorienterede ideologier.

For det andet er terrorisme og voldelige ekstremistiske aktiviteter i EU ikke forbeholdt centraliserede og hierarkisk opbyggede organisationer. Truslen har gradvis udviklet sig til at omfatte mindre EU-baserede grupper, celler og enkeltaktører, der opererer på en mere uafhængig og uforudsigelig måde. De planlægger angreb med begrænset eller ingen anvisninger fra en organisation, hvilket gør forebyggelsen endnu vanskeligere.

Mange terrorister, der planlægger angreb på europæisk område, er selv europæere. Sådanne angreb forårsager mere end tab af menneskeliv og økonomiske skade; de kan gøde jorden for splittelse mellem befolkningsgrupper i Europa og dermed give anledning til stadig mere reaktionære og ekstremistiske synspunkter i andre dele af samfundet. Dette bidrager til en yngleplads for ekstremisme, hvilket giver næring til en ond cirkel af radikaliserings, aggressioner og voldelige reaktioner.

Europa er også direkte berørt af terroraktiviteter i resten af verden. Europæerne kan blive ofre for angreb, hvilket de seneste uhyrligheder i Nairobi med al tydelighed har vist. Men de kan også være ophavsmændene til disse angreb. Europæere, der ofte ledes ind på vejen til radikaliserings i Europa af ekstremistisk propaganda eller af hververe, rejser til verdens brandpunkter for der at undergå militær træning og deltage i væbnet kamp, hvorved de bliver endnu mere radikaliserede.

Når disse europæiske "udenlandske krigere" vender tilbage fra et kampområde, kan de i kraft af deres nyerhvervede militære færdigheder udgøre en trussel mod vores sikkerhed. De kan på længere sigt fungere som katalysatorer for terrorisme. Fænomenet udenlandske krigere er ikke nyt, men da kampene i Syrien fortsætter, er antallet af ekstremister, der tager afsted for at deltage i konflikten, stigende. I takt med at antallet af europæiske "udenlandske krigere" stiger, stiger truslen mod vores sikkerhed tilsvarende.

Terroristgrupper og ekstremister udnytter de teknologiske fremskridt til at finde nye måder, hvorpå de kan komme i kontakt med oprørske unge, idet de benytter sig af sociale

netværkswebsteder, onlinevideokanaler og radikale chatrum. De udbreder deres propaganda mere bredt, hurtigere og mere effektivt.

De traditionelle retshåndhævelsesteknikker er utilstrækkelige til at tage hånd om den løbende radikaliseringsproces, hvorfor der er behov for en bredere tilgang til forebyggelse og modvirkning af radikaliseringsprocessen. Denne bredere tilgang til bekæmpelse af den løbende radikaliseringsproces skal inddrage hele samfundet.

Denne meddelelse omhandler radikaliseringsprocessen i alle dens afskygninger og identificerer områder, som omfatter et bredt spektrum af foranstaltninger til forebyggelse og modvirkning af den radikaliseringsproces, der kan munde ud i terrorisme og voldelig ekstremisme.

1.2 Generel fremgangsmåde og formål

Medlemsstaterne er ansvarlige for udformningen og gennemførelsen af foranstaltninger med henblik på at forhindre og modvirke radikaliseringsprocessen, og kerneaktiviteterne er og bør forblive på nationalt og lokalt plan. Nogle medlemsstater har gjort en stor indsats på dette område, og de kan dele deres erfaringer med andre interesserede medlemsstater.

Med den stigende bekymring over onlineradikaliseringsprocessen og den betydelige stigning i åbent ekstremistiske grupper i Europa står flere og flere medlemsstater over for trusler hidrørende fra radikaliseringsprocessen. I hele EU er risikoen for en radikaliseringsproces, der kan føre til ekstremistisk vold, stigende, og medlemsstaterne vil med fordel kunne styrke deres indsats for effektivt at tackle disse udfordringer.

Radikaliseringsprocessen krydser nationale grænser på mange måder. F.eks. har chatrum, sociale medier og andre onlineværktøjer ofte en international dimension. Den type trusler, medlemsstaterne står over for, er ofte ens, så det kan være hensigtsmæssigt at handle på EU-plan.

Europa-Kommissionen støtter allerede medlemsstaterne i deres bestræbelser på at forebygge og bekæmpe voldelig ekstremisme. I 2011 oprettede Kommissionen et EU-netværk til bevidstgørelse om radikaliseringsprocessen (RAN), der samler over 700 eksperter og fagfolk fra hele Europa. RAN samler ekspertise og letter udvekslingen af idéer om emner lige fra indsættelse af lokale aktører til tilrettelæggelse af internationale konferencer, som samler eksperter på alle niveauer.

I denne meddelelse redegøres der for, hvordan Europa-Kommissionen i samarbejde med Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (den højtstående repræsentant) og med støtte fra EU's antiterrorkoordinatør (CTC) kan understøtte medlemsstaternes bestræbelser på at forebygge radikaliseringsprocessen. Herved tager Kommissionen højde for Rådets konklusioner fra juni 2013 og bidrager til det bredere projekt med en ajourføring af EU's strategi for bekæmpelse af radikaliseringsprocessen og rekruttering af terrorister. I det følgende kapitel beskrives ti områder, hvor medlemsstaterne og EU kan tage flere initiativer for at forebygge radikaliseringsprocessen såvel hjemme som i udlandet.

De tiltag, der foreslås i denne meddelelse, afspejler EU's vilje til at øge sikkerheden og sikre respekten for de grundlæggende rettigheder og friheder, som er forankret i EU's charter om

grundlæggende rettigheder, herunder ytrings- og informationsfrihed, forsamlings- og foreningsfrihed samt respekten for sproglig, kulturel og religiøs mangfoldighed.

2. FOREBYGGELSE AF RADIKALISERING

Kommissionen har med støtte fra den højtstående repræsentant og CTC og med betydeligt input fra RAN identificeret ti områder, som medlemsstaterne og EU kan lade indgå i deres bestræbelser på at bekæmpe radikaliserings hjemme og i udlandet. Dette afsnit indeholder en kort fremstilling af, hvordan disse idéer kan forstærke medlemsstaternes indsats for at forhindre radikaliserings, og der redegøres i hvert enkelt tilfælde for, hvordan Kommissionen kan støtte interesserede medlemsstater.

RAN har udarbejdet en oversigt over metoder og bedste praksis i EU, som Kommissionen opslår online i forbindelse med denne meddelelse. Denne oversigt indeholder en bred vifte af mulige tiltag, der yderligere understøtter de initiativer, der foreslås i denne meddelelse¹.

De foranstaltninger, der er redegjort for i de følgende afsnit, skal gennemføres ved brug af midler, der er afsat i de eksisterende programmer under den flerårige finansielle ramme 2014-2020. De finansieres inden for det planlagte budget og i overensstemmelse med programmets mål. Skulle der opstå behov for ekstra menneskelige ressourcer, vil det eksisterende personale blive forflyttet. Enhver opgave, som tildeles et decentralt organ, vil falde inden for dette organs nuværende mandat og vil blive dækket af dets midler for perioden 2014-2020. De foreslåede initiativer medfører ikke yderligere omkostninger for EU-budgettet.

2.1 Medlemsstaterne kan med fordel udarbejde nationale strategier for at forhindre radikaliserings

Selv om alle medlemsstater ikke har været direkte konfronteret med terrorisme, er truslen nærværende, og terrorangreb er uforudsigelige. Terrorister kan slå til hvor som helst og når som helst. Det er derfor afgørende, at vi arbejder sammen om at gøre, hvad vi kan, for at foregribe denne trussel.

Flere medlemsstater har allerede indført foranstaltninger til forebyggelse af radikaliserings, både internt og eksternt. Der finder dog ingen omfattende tiltag sted inden for rammerne af EU's terrorbekæmpelsesstrategi, der har til formål at håndtere problemet med radikaliserings og rekruttering. Nogle medlemsstater har iværksat sådanne tiltag, andre ikke. De strategier, der er iværksat, er baseret på horisontalt og vertikalt samarbejde mellem aktører på lokalt og internationalt plan. En effektiv forebyggelse indebærer, at ikke-statslige organisationer, berørte medarbejdere, sikkerhedstjenester og eksperter i marken involveres.

Disse strategier kræver, at der opbygges tillid inden for og imellem de forskellige befolkningsgrupper, at man fremmer en bedre forståelse for hinandens forudsætninger og problemer, inddrager forskellige samfundslag og meget mere. At forene alle disse forskellige

¹ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/index_en.htm.

aspekter vil mindske risikoen for radikalisering og øge sandsynligheden for, at denne proces hen imod ekstremisme og vold kan standses.

Som RAN har gjort opmærksom på, er det en forudsætning for en effektiv forebyggelse, at flere medlemsstater iværksætter strategier til forebyggelse af voldelig ekstremisme og terrorisme, der er baseret på deres egen trusselsanalyse og specifikationer, både inden for og uden for EU. De nationale strategier kunne knyttes til EU's reviderede strategi, og det kunne overvejes at indføre et samarbejde mellem medlemsstaterne og andre relevante aktører med henblik på at identificere innovative metoder til forebyggelse og imødegåelse af radikalisering og voldelig ekstremisme.

Kommissionen vil i samarbejde med den højtstående repræsentant og med støtte fra CTC også kunne støtte medlemsstaterne med at udforme og gennemføre deres strategier, fremme udviklingen af nye projekter og lette samarbejdet inden for og uden for EU.

2.2 Konsolidering af ekspertise til forebyggelse af radikalisering

Der er en omfattende ekspertise og viden om bedste praksis inden for og uden for EU. Politiske beslutningstagere og andre interessenter i medlemsstaterne bør have adgang til denne videnbase og aktivt kunne trække på den. Oprettelsen af RAN var et skridt i den retning. De strukturerede dialoger, som dette affødte, bør fortsættes, og den fortegnelse over bedste praksis, der blev udarbejdet som et resultat heraf, bør udvikles yderligere. EU bør fortsat bidrage til at uddybe samarbejdet mellem de politiske beslutningstagere, sagkyndige, private partnere og internationale fora.

For at opnå dette foreslår Kommissionen, at RAN-sekretariatets rolle styrkes, og at det i højere grad omdannes til et knudepunkt for viden i 2015, idet ekspertise i forebyggelse og imødegåelse af radikalisering hen imod terrorisme og voldelig ekstremisme koncentrerer sig dér. Ud over dens logistiske rolle vil de vigtigste opgaver være følgende:

- primært at besvare anmodninger om støtte fra medlemsstaterne og Kommissionen i deres bestræbelser på at gennemføre forslagene til forebyggelse af radikalisering
- at skabe forbindelser mellem eksperter i forebyggelse af radikalisering, herunder at samle og formidle bedste praksis, og aktivt at medvirke til at forme forskningsmålsætningen
- at tjene som knudepunkt for koordinering af initiativer til forebyggelse i og uden for EU.

RAN-sekretariatet skal drives på et tidsbegrænset grundlag efter en licitation.

2.3 En bedre tilpasning af EU-netværket til bevidstgørelse om radikalisering til medlemsstaternes behov

RAN har haft held til at udvikle redskaber til at tackle udfordringerne i relation til radikalisering. Fortegnelsen over bedste praksis er et godt eksempel på dette arbejde. Et andet

eksempel er adgangen til e-læring, der giver mulighed for langdistanceudveksling af oplysninger og idéer blandt medlemmerne af netværket. RAN er også begyndt at behandle specifikke fænomener i særlige workshoper og projekter. Det har for nylig afsluttet arbejdet med kontakt med udenlandske krigere med særlig vægt på forebyggelse, opsøgende arbejde, rehabilitering og reintegration. Dette emne er i stigende grad relevant, da konflikten i Syrien ikke viser tegn på at aftage i styrke.

I januar 2013 afholdt Kommissionen en konference på højt plan, hvor RAN-eksperterne mødtes med de politiske beslutningstagere fra medlemsstaterne for at udarbejde henstillinger til modvirkning af voldelig ekstremisme. Det var første skridt i processen med at bygge bro over kløften mellem RAN og medlemsstaternes politiske beslutningstagere, og Kommissionen vil fortsat arbejde på at lukke denne kløft.

Baseret på erfaringerne fra RAN vil Kommissionen:

- organisere endnu en konference på højt niveau i midten af 2014
- give RAN instrukser om at fokusere på at støtte medlemsstaterne ved gennemførelsen af de foranstaltninger, som er foreslået i denne meddelelse
- se positivt på medlemsstaternes tiltag til oprettelse af nationale platforme – baseret på RAN's model, hvor det er hensigtsmæssigt – med henblik på at forsyne nationale eller lokale beslutningstagere og frivillige aktører med mere detaljerede retningslinjer
- støtte en konference om udenlandske krigere i Syrien, der forventes afholdt i begyndelsen af 2014 under ledelse af RAN. Konferencen vil samle repræsentanter for alle relevante sektorer (retshåndhævende myndigheder, sundhedsmyndigheder) fra byer i EU, hvor udenlandske krigere giver anledning til størst bekymring. Lokale fagfolk og nationale eksperter vil oplyse om hinandens praksis og udveksle ideer til, hvordan det kan forhindres, at potentielle krigere tager til Syrien, og hvordan man kan kontakte udenlandske krigere, efter at de er vendt tilbage.

2.4 Uddannelse af fagfolk for at forhindre radikaliserings

På baggrund af erfaringerne fra RAN er det nødvendigt, at lokale aktører råder over den indsigt, der skal til for at kunne genkende radikaliseret adfærd. Dette gælder især for dem, der er i direkte kontakt med personer, der er i risiko for radikaliserings. Disse frontlinjearbejdere omfatter socialarbejdere, undervisere, sundhedspersonale, politi, fængselspersonale og personer, der behandler sager om prøveløsladelse. Selv om disse fagfolk ikke alle er sikkerhedspersonale, indebærer deres uddannelse og kendskab til de behov, som personer i risikozonen har, at de ofte er bedst egnede til at identificere disse personer, der er på vej til at blive radikaliserede. De berørte medarbejdere har imidlertid ikke altid en god forståelse for radikaliseringsprocessen eller viden om, hvordan man skal tackle den. De har derfor brug for at få træning i, hvordan man genkender og fortolker tegn på radikaliserings og vurderer, om en indgriben er hensigtsmæssig eller ej.

I hele Europa er der allerede gennemført kurser og træning for at øge frontlinjearbejders opmærksomhed på og forståelse for enkeltpersoner eller grupper, der er i fare. Da truslen

imidlertid fortsat udvikler sig, er det blevet klart, at en mere omfattende tilgang i og mellem sektorer er nødvendig. En sådan tilgang bør bygge på eksisterende uddannelser og indarbejde den nyeste viden. Nogle medlemsstater har arrangeret uddannelsesprogrammer for en række sektorer, mens andre begrænser deres uddannelsesprogrammer til de mere traditionelle målgrupper, såsom de retshåndhævende myndigheders personale og fængselspersonale. Den seneste udvikling med hensyn til radikaliseringskræver træningsmoduler, der kan udvides til andre sektorer, f.eks. socialforsorg, sundhedspleje og uddannelse.

Kommissionen vil:

- med input fra medlemsstaterne give RAN til opgave at udforme et europæisk program til "oplæring af lærerne", der omfatter både sektorspecifik og sektoroverskridende uddannelse
- give RAN til opgave, hvor det er hensigtsmæssigt, at forestå de uddannelseskurser, det udarbejder
- med støtte fra RAN og sammen med Det Europæiske Politiakademi (Cepol) udvikle et uddannelsesmodul for personalet ved de retshåndhævende myndigheder, så de kan identificere og forebygge radikaliseringsprocessen.

2.5 Medlemsstaterne kan med fordel udarbejde "exit-strategier" for at hjælpe personer ud af miljøer præget af voldelig ekstremisme

Selv en person, som er undergået en radikaliseringsproces, der er mundet ud i voldelig ekstremisme og terrorisme, kan opgive den voldelige adfærd og den underliggende ideologi. "Exit-strategier" kan hjælpe yderligtgående personer til at løsrive sig (afstå fra vold uden at tage afstand fra den underliggende ideologi) og "afradikalisere" (både afstå fra vold og opgive den underliggende ideologi). Disse strategier kan være mere eller mindre ambitiøse: De kan tage sigte på udelukkende at afskrække ekstremister fra at bruge vold eller på at hjælpe den tidligere yderligtgående person tilbage i samfundet. Enhver yderligtgående person er et individ med sin egen motivation og sit eget ræsonnement, så exit-programmer må skræddersys til de individuelle behov.

Exit-strategier er generelt baseret på et individuelt forløb bestående af psykologisk støtte og rådgivning. Dette kombineres med social og økonomisk støtte for at lette genindslusningen i samfundet. Mentorere skal være i besiddelse af specifikke erhvervsmæssige kompetencer, have tilstrækkelig uddannelse og modtage støtte fra andre fagfolk.

Exit-strategierne skal indgå i en bredere samfundsmæssig kontekst. Sådanne strategier bør integreres i familier og indvandrersamfund, der ofte har de bedste forudsætninger for at bidrage til afradikalisering, idet de kan fremme en drøftelse af vanskelige spørgsmål, sikre hjælp fra et bredere fællesskab og være opmærksomme på bekymrende adfærdsændringer.

RAN's erfaringer har vist, at nationale og lokale myndigheder kan drage fordel af i højere grad at involvere de berørte familier, idet man hjælper dem til at forstå og gå i rette med radikaliseringskræver deres pårørende eller, hvor det er muligt, hindre en sådan radikaliseringskræver.

Rådgivning, hotlines og lokale støttenetværk kan yde afgørende støtte under vanskelige omstændigheder.

Med en sådan tilgang til problemet må exit-strategierne udformes og gennemføres i samarbejde med en bred vifte af statslige og ikke-statslige aktører. Dette kaldes en tværfaglig tilgang. Bestræbelserne på at fremme exit-strategier kan bygge på et tværgående samarbejde mellem relevante myndigheder som politiet, kriminalforsorgen, socialforvaltningen og skolerne mv. Der bør anlægges et langsigtet perspektiv, hvorved der tages hensyn til underliggende socioøkonomiske faktorer, og der bør være øremærkede midler til rådighed.

For at hjælpe medlemsstaterne med at udforme sådanne exit-programmer vil Kommissionen i tæt samarbejde med dem pålægge RAN at samle viden og ekspertise for efter anmodning at støtte dem i forbindelse med udarbejdelsen af effektive afradikalisering- og tilbagetrækningsprogrammer. Denne støtte vil omfatte:

- tilrettelæggelse af EU-dækkende workshops med medlemsstaterne med henblik på at gennemgå forskellige afradikalisering- og tilbagetrækningsprogrammer og at drøfte henvisningsmekanismer for familier, indvandrersamfund og frontlinjearbejdere
- undervisning af lokale fagfolk, der hjælper enkeltpersoner med at trække sig ud og afradikaliseres
- et samarbejde efter hver enkelt medlemsstats anmodning med dets centraladministration og lokale myndigheder for at støtte udarbejdelsen af effektive afradikalisering- og tilbagetrækningsprogrammer.

2.6 Tættere samarbejde med civilsamfundet og den private sektor for at tackle udfordringer i forbindelse med onlineaktiviteter

Moderne kommunikationsteknologi giver hidtil uset adgang til oplysninger. Yderligere grupperinger drager fordel heraf, idet de benytter sig af onlineværktøjer til at sprede deres hadske budskaber mere effektivt end nogensinde før. Nutidens internetbrugere kan endvidere få adgang til ekstremistisk materiale i deres eget hjem. Yderligere individer kan desuden nemt kommunikere med folk, der er i fare for radikalisering. Tidsskrifter som *Inspire*, der af Al-Qaida på Den Arabiske Halvø offentliggøres online, giver et fordrejet billede af livet som terrorist. Reklamevideoer for grupper som al-Shabab er lette at finde. Og selv grafiske videoer, som gengiver terrorhandlinger, kan findes på populære internetplatforme.

Der kan gøres mere for at forhindre denne farlige propaganda i at sprede sig og nå sin målgruppe og for at imødegå den. Medlemsstaterne og tjenesteudbydere samarbejder rent faktisk på ad hoc-basis for at fjerne ulovligt materiale. Dette er imidlertid en vanskelig opgave, eftersom mange ekstremistiske websteder er placeret uden for EU. Direktivet om audiovisuelle medietjenester pålægger allerede myndighederne i alle EU-lande at sikre, at audiovisuelle tjenester ikke på nogen måde tilskynder til had på grund af race, køn, religion eller nationalitet. Alle foranstaltninger, der træffes i henhold til dette direktiv, skal respektere de grundlæggende rettigheder, herunder retten til ytringsfrihed.

Imødegåelse af ekstremistisk propaganda indebærer mere end blot at forbyde eller fjerne ulovligt indhold. Et positivt og omhyggeligt målrettet budskab skal udsprede, og det skal udsprede bredt nok til, at sårbare internetbrugere har et let tilgængeligt alternativ til terrorpropaganda.

Kommissionen er indstillet på at yde støtte til medlemsstater, tredjelande, den private sektor, civilsamfundet og enkeltpersoner i deres bestræbelser på at skabe positive modsatrettede budskaber online og på at hindre offentlig adgang til ulovligt indhold. For at opnå dette vil Kommissionen træffe følgende foranstaltninger:

- oprette et forum med centrale aktører i erhvervslivet for at drøfte problemets omfang, de skridt, som de berørte parter tager, samt mulighederne for et tættere samarbejde. Deltagerne vil drøfte en bred vifte af emner, herunder metoder til at gøre det lettere for offentligheden at indberette krænkende eller potentielt ulovligt materiale, metoder til at fremme udarbejdelsen af online modfortællinger og metoder til at give adgang til lettilgængelige alternative budskaber, som stimulerer kritisk tænkning. Dette forum vil afholde regelmæssige møder på højt plan og tekniske møder og vil aflægge rapport om sine aktiviteter
- fortsætte med at tilskynde indvandrersamfund, borgere, ofre og tidligere ekstremister til at udvikle modfortællinger. Som led i denne indsats vil Kommissionen pålægge RAN at udvikle innovative online modfortællinger, der omhandler tidligere terrorister og ofre for terrorisme. Målet er at udarbejde en række online videoer og budskaber rettet mod personer, der er i farezonen. Rækkevidden og virkningen af disse videoer vil blive målt, og en rapport bør forelægges for Kommissionen og medlemsstaterne om effektive online modfortællinger.

2.7 Adgang for ofre til at hjælpe med at forhindre radikaliserings

Ofre for ekstremistisk vold lider stor skade og skal støttes i forbindelse med deres retablering. Med den rigtige form for støtte vil de måske vælge at protestere mod voldelig ekstremisme og terrorisme. Netop fordi deres lidelser er så personlige og direkte, er de meget troværdige vidner, og deres indflydelse på andre er langt større end nogen offentlig organisation kan håbe at opnå. De kan gøre de faktiske konsekvenser af terrorisme og voldelig ekstremisme synlige og udgøre en mere effektiv modvægt til ekstremisternes ensidige propaganda.

Kommissionen tillægger det stor vægt at hjælpe ofre for terrorisme og ekstremisters voldshandlinger og vil:

- fortsat styrke ofrenes rettigheder og støtte grupper og netværk både i og uden for EU;
- finansiere projekter, som giver ofrene mulighed for at fortælle deres historier, dels som led i deres personlige retablering, dels som led i indsatsen for at udarbejde nye modfortællinger

- øge offentlighedens bevidsthed om ofrenes situation ved at mindes ofrene den 11. marts hvert år (den europæiske mindededag for ofre for terrorisme) og ved at organisere udstillinger, der fortæller ofrenes historier.

2.8 Der kan gøres mere for at anspore unge til at have en kritisk indstilling til ekstremistiske budskaber

Mennesker er nemmest at påvirke i ungdomsårene og den tidlige voksenalder, og mange af de værdier og holdninger, de udvikler på dette stadium, beholder de en stor del af deres liv. Det er derfor ikke overraskende, at det er teenagere og unge voksne, der er mest udsatte for yderligtgående propaganda. Tidligere kunne adgangen til ekstremt materiale bedre kontrolleres af forældre, lærere og ledere af indvandrersamfund. Med de nye teknologier og spredningen af dette materiale er dette imidlertid ikke længere tilfældet.

Unge bruger ofte internettet alene, når der ikke er andre til stede, der kan kritisere skadeligt materiale. Dette øger risikoen for, at budskabet slår rod og tilskynder unge til voldelig adfærd. Men mens unge kan blive eksponeret for skadeligt materiale online, kan de også finde positive modfortællinger. Der skal tages skridt til at tilskynde unge til ikke at forholde sig passivt, men til at tænke kritisk, anfægte ekstremistiske synspunkter og tage afstand fra dem. RAN har udpeget interkulturel dialog og personlig udveksling af synspunkter mellem unge som en vigtig metode til at skabe større modstandskraft over for ekstremistisk propaganda. Aktivt medborgerskab og deltagelse i fællesskaber bidrager også til at opbygge positive indstillinger.

RAN har erkendt, at sektorer, der beskæftiger sig med uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsarbejde, ofte har de bedste forudsætninger for at give unge mulighed for at udvikle deres evner til kritisk tænkning. For at maksimere effekten af anti-radikaliseringsbestræbelser kunne medlemsstaternes beslutningstagere inden for områderne uddannelse, ikke-formelle ungdomsaktiviteter og sikkerhed indlede et nærmere samarbejde for at udvikle mere effektive programmer.

For at opnå dette vil Kommissionen træffe følgende foranstaltninger:

- bistå medlemsstaterne med at identificere og distribuere programmer, der tager sigte på at udvikle evnen til kritisk tænkning. Udstille svaghederne i ekstremistisk propaganda og terrorpropaganda for at tilskynde unge til at anfægte de synspunkter, der kommer til udtryk. Kommissionens indsats vedrørende mediekendskab inden for rammerne af Kreativt Europa-programmet giver medlemsstaterne og eksperter mulighed for at drøfte og udvikle effektive redskaber på dette område
- bruge Erasmus, EU's finansieringsprogram for samarbejde inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport til at give betydelige muligheder i 2014-2020 for mobilitet blandt studerende og lærere og til at støtte partnerskaber mellem de berørte parter. Dette vil øge kvalifikationsniveauet, forbedre undervisningskvaliteten, modernisere uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne og i sidste ende hjælpe de unge med at udvikle deres modstandsdygtighed over for ekstremistiske synspunkter

- støtte lokale grupper og indvandrergrupper, der arbejder med tidligere voldelige ekstremister og med ofre for ekstremistisk vold, for at vise unge, at der er en anden side af medaljen. Kommissionen vil også pålægge RAN at sammensætte en gruppe af fagfolk, ofre for terrorisme og tidligere terrorister til brug for skoler, der er interesserede i at behandle disse spørgsmål mere indgående.

2.9 Yderligere forskning i radikaliserings udvikling og evaluering af eksisterende praksis bør gennemføres

Vi kan ikke udvikle et målrettet svar på nye udfordringer i relation til voldelig ekstremisme, medmindre vi forstår, hvad der driver processen. Forskning, der udføres på EU-plan, kan tilføre en ekstra værdi, når formålet er at kortlægge og analysere brede tendenser med hensyn til radikalisering. Kommissionen finansierer allerede forskning i enlige aktørers motivationer, når de griber til vold, i overgangen fra moderat til voldelig ekstremisme, og i udarbejdelsen af en række værktøjer til evaluering af virkningen af programmer til modvirkning af radikalisering. Mere forskning er nødvendig for at forstå, hvordan og hvorfor mennesker radikalisere eller afradikalisere. Denne forskning bør omfatte de roller, der spilles af ideologi, nye internetbaserede rekrutteringsteknikker og rollemodeller.

For at støtte yderligere forskning vil Kommissionen:

- bruge Horisont 2020-programmet til finansiering af forskning i sikre samfund i form af en samordnet indsats, der indbefatter forskning i radikalisering og rekruttering
- anvende midler afsat til modstandsdygtighed mod katastrofer og bekæmpelse af kriminalitet og terrorisme (den fremtidige fond for indre sikkerhed) til at finansiere yderligere forskning i, hvordan man kan håndtere problemet med radikalisering
- samarbejde med de nationale politiske beslutningstagere, RAN og forskere for at sikre, at forskningen forbliver målrettet.

2.10 Tættere samarbejde med partnerlandene for at forebygge og imødegå radikalisering både i og uden for EU

Sideløbende med foranstaltninger truffet internt bør EU og medlemsstaterne fremme initiativer i tredjelande med særlig vægt på sårbare eller konfliktramte lande, lande med overgangsøkonomi eller lande præget af en svag forvaltningsstruktur. Sårbarhed over for radikalisering standser ikke ved EU's grænser; det er velkendt, at radikaliseringsprocessen også finder sted uden for EU, i træningslejre og konfliktområder. Sideløbende med disse interne foranstaltninger bør EU og medlemsstaterne derfor opfordre partnerlandene til at træffe deres egne foranstaltninger.

Da der er en klar forbindelse mellem interne og eksterne dimensioner, vil Kommissionen arbejde tæt sammen med den højtstående repræsentant og antiterrorkoordinatoren for at sikre, at de interne og eksterne aspekter af den europæiske indsats for at forebygge radikalisering er behørigt tilpasset hinanden. Disse aspekter skal omfatte de rigtige prioriteter, og der skal

sikres et højt informationsniveau ved hjælp af gennemførte risikoanalyser eller andre konfliktvurderingsværktøjer, der anvendes i tredjelande. Samtidig bør de tværnationale og de transkontinentale dimensioner af programmer og projekter til modvirkning af radikaliseringsvies særlig opmærksomhed.

I dette øjemed vil Kommissionen og den højtstående repræsentant træffe følgende foranstaltninger:

- øge eksterne kapacitetsopbygningstiltag, der er rettet mod forebyggelse og imødegåelse af radikaliserings, og sikre sig, at dette arbejde er integreret i handlingsplanerne og de politiske dialoger mellem EU og dets partnerlande. Eksternt arbejde, der er udført for at forhindre radikaliserings, er blevet et stadig vigtigere element i EU's samarbejde om terrorbekæmpelse, og der er planlagt yderligere investeringer på dette område, navnlig under stabilitetsinstrumentet. EU vil støtte projekter om bekæmpelse af voldelig ekstremisme på Afrikas Horn og i Sydøstasien. Yderligere finansiering af disse aktiviteter i Vestafrika er planlagt. EU har også til hensigt at iværksætte projekter med bistand fra det Internationale Ekspertisecenter til Imødegåelse af Voldelig Ekstremisme i Abu Dhabi (Hedaya-centret) med henblik på bl.a. at udvikle interne uddannelsesprogrammer til udveksling af sektorspecifikke færdigheder med frontlinjearbejdere i partnerlandene
- understrege forbindelsen mellem uddannelses- og sikkerhedsprogrammer, der finansieres via eksterne bistandsinstrumenter, således at børn og unge mennesker i tredjelande tilskyndes til at udvikle kritisk tænkning fra starten af deres uddannelse og således hindres i at blive ofre for radikaliserings, ekstremistisk vold og terrorisme
- støtte medierne, idet de er vigtige aktører i forbindelse med udvikling af dialogen med civilsamfundets organisationer, lokale myndigheder, aktører i den private sektor, akademikere, regionale eller internationale organisationer i tredjelande i relation til forebyggelse og imødegåelse af radikaliserings
- hjælpe med udformningen af den globale fond til inddragelse af samfundsgrupper, som for nylig blev lanceret af det globale forum for terrorbekæmpelse. Fonden støtter græsrodsinitiativer til modvirkning af radikaliserings og drives delvis med private midler
- indarbejde strategier til forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme i de traditionelle redskaber og instrumenter til udviklingssamarbejde, navnlig i skrøbelige stater, der er udsat for voldelig ekstremisme
- oprette eksterne netværk for at fremme forebyggende strategier mellem EU's delegationer og medlemsstaternes ambassader i prioriterede regioner og sikre, at delegationerne kan identificere muligheder for at støtte civilsamfundets engagement og CVE-projekter. Kommissionen og den højtstående repræsentant vil også støtte EU-delegationer i deres arbejde med at overvåge holdningerne til EU og vurdere, hvordan EU's budskaber modtages i prioriterede lande.

3. VEJEN FREM

I denne meddelelse er der udpeget foranstaltninger, som medlemsstaterne og EU kan træffe for at forebygge og imødegå radikaliserings mere effektivt. Kommissionen vil i samarbejde med den højtstående repræsentant og med støtte fra antiterrorkoordinatoren give medlemsstaterne redskaber og støtte til deres arbejde.

Denne meddelelse er også bestemt til at give inspiration til Kommissionens synspunkter i forbindelse med den ajourføring af EU's strategi for bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering af terrorister, der skal iværksættes i 2014.

Kommissionen vil i samarbejde med den højtstående repræsentant og antiterrorkoordinatoren forelægge en rapport om gennemførelsen af de forskellige tiltag, som er nævnt i denne meddelelse, i slutningen af 2015.

* * *